

RIKSDAGENS SVAR 134/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till yrkeshögskolelag och till lag om ändring av 49 § i universitetslagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till yrkeshögskolelag och till lag om ändring av 49 § i universitetslagen (RP 26/2014 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 10/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen noga följer de sammantagna verkningarna av finansieringsreformen för yrkeshögsko-

lorna och lämnar kulturutskottet en utredning om det under 2018.

2. Riksdagen förutsätter att yrkeshögskoleutbildningen ska vara arbetslivsorienterad och stödja den regionala utvecklingen. Regionalt och lokalt beslutsfattande ska vara yrkeshögskoleutbildningens styrka också i fortsättningen.
3. Riksdagen förutsätter att regeringen utan dröjsmål utarbetar ett förslag som uppfyller grundlagens krav och samtidigt möjliggör uttag av en obligatoriskt hälsovårdsavgift av studerande vid yrkeshögskolorna för ordnade av studerandehälsovård.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Yrkeshögskolelag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på yrkeshögskolor som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde.

2 §

Yrkeshögskolornas ställning inom utbildningssystemet

Yrkeshögskolorna är en del av högskolesystemet. Yrkeshögskolorna och universiteten bildar tillsammans högskoleväsendet.

3 §

Yrkeshögskolesamfundet

Med *yrkeshögskolesamfundet* avses yrkeshögskolans lärare, övrig personal och studerande i utbildning som leder till examen.

4 §

Uppgifter

Yrkeshögskolorna har till uppgift att meddela sådan högskoleundervisning för yrkesinriktade expertuppgifter som baserar sig på arbetslivets och arbetslivsutvecklingens krav samt på forskning och konstnärliga och kulturella utgångspunkter och att stödja studerandenas yrkesutveckling.

Yrkeshögskolorna ska också bedriva tillämpad forskningsverksamhet och utvecklings- och innovationsverksamhet som gynnar yrkeshögskoleundervisningen, främjar arbetslivet och den regionala utvecklingen och förnyar näringsstrukturen i regionen, samt bedriva konstnärlig verksamhet. Då yrkeshögskolan fullgör sina uppgifter ska den främja livslångt lärande.

5 §

Ställning som juridisk person

En yrkeshögskola är en juridisk person i form av ett aktiebolag (*yrkeshögskoleaktiebolag*) på vilken tillämpas aktiebolagslagen (624/2006), om inte något annat bestäms i denna lag.

Ett yrkeshögskoleaktiebolag får inte bedriva verksamhet i vinstsyfte och får inte dela ut vinst eller ge annan ekonomisk fördel till en aktieägare eller någon annan som deltar i verksamheten. När medel betalas ut på något annat sätt som avses i 13 kap. 1 § i aktiebolagslagen får medel betalas ut till en aktieägare högst till ett belopp som motsvarar beloppet av den investering som denne har gjort i bolagets eget kapital. Medel kan betalas ut från den fond som hänförs till det fria egna kapitalet som avses i 13 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten i aktiebolagslagen, eller betalas ut i de situationer som avses i 2 eller 3 punkten i det

momentet, först när yrkeshögskoleverksamheten upphör. I övrigt ska medlen användas för ändamål som avses i 4 § denna lag.

En yrkeshögskola kan bedriva affärsverksamhet som stöder fullgörandet av dess uppgifter enligt 4 §.

6 §

Samarbete med omvärlden

En yrkeshögskola ska utföra sina uppgifter så att den samarbetar med näringslivet och det övriga arbetslivet särskilt inom den egna regionen samt med inhemska och utländska högskolor och andra utbildningsanordnare.

2 kap.

Tillstånd och tillståndsvillkor för yrkeshögskola

7 §

Tillstånd

Att bedriva yrkeshögskoleverksamhet kräver tillstånd. Tillstånd beviljas av statsrådet. För att tillstånd ska beviljas krävs det att yrkeshögskolan fyller ett utbildningsbehov och att sökanden har ekonomiska och operativa förutsättningar att sörja för att de uppgifter som avses i 4 § fullgörs på behörigt sätt med beaktande av verksamhetens kvalitet, genomslagskraft och effektivitet. Ytterligare krävs att yrkeshögskoleaktiebolagets bolagsordning eller aktieägaravtal inte får innehålla villkor som förutsätter att beslut fattas med kvalificerad majoritet och som förhindrar utvecklande av yrkeshögskolornas strukturer. Bestämmelser om ansökan av tillstånd och om vilka handlingar och utredningar som ska fogas till ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Den som har fått tillstånd för yrkeshögskola har rätt att verka som yrkeshögskola i enlighet med vad som bestäms om yrkeshögskolans utbildningsuppgift i tillståndet. I tillståndet kan yrkeshögskolan också åläggas utvecklingsförplik-

telser och andra förpliktelser som gäller dess uppgifter.

I tillståndet ska yrkeshögskolans namn fastställas. Benämningen yrkeshögskola får användas endast för yrkeshögskolor som avses i denna lag, om inte något annat bestäms i någon annan lag.

Statsrådet kan ändra eller återkalla tillståndet, om väsentliga förändringar i utbildningsbehovet eller andra väsentliga orsaker som har samband med yrkeshögskoleverksamheten kräver detta eller om yrkeshögskolan inte uppfyller vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. Innan beslut om ändring eller återkallelse av tillståndet fattas ska yrkeshögskolan ges tillfälle att bli hörd.

8 §

Utbildningsuppgift

I tillståndet för en yrkeshögskola anges vilka yrkeshögskoleexamina och till dem hörande examensbenämningar yrkeshögskolan ska utfärda (*utbildningsansvar*). I tillståndet kan vid behov även utbildningsansvaret för varje examen preciseras. I tillståndet anges dessutom vilka högre yrkeshögskoleexamina och till dem hörande examensbenämningar yrkeshögskolan kan utfärda.

I tillståndet bestäms om rätten att i yrkeshögskolan ordna behövlig lärarutbildning för lärare och blivande lärare i yrkeshögskolor och inom yrkesinriktad utbildning (*yrkespedagogisk lärarutbildning*).

Yrkeshögskolans undervisnings- och examensspråk är finska eller svenska i enlighet med vad tillståndet föreskriver om detta. Yrkeshögskolan får besluta att dessutom använda andra språk som undervisnings- och examensspråk.

3 kap.

Undervisning, examina samt forsknings- och utvecklingsverksamhet

9 §

Undervisnings- och forskningsfrihet

Yrkeshögskolorna har undervisnings- och forskningsfrihet i utförandet av de uppgifter som avses i 4 §. I undervisningen ska dock de bestämmelser och föreskrifter som gäller utbildningen och undervisningen iakttas.

Undervisningen vid yrkeshögskolorna är offentlig. Av grundad anledning kan allmänhetens möjligheter att följa undervisningen begränsas.

10 §

Undervisningen vid yrkeshögskolorna

En yrkeshögskola meddelar inom ramen för sitt tillstånd undervisning som leder till högskoleexamen och yrkespedagogisk lärarutbildning. Dessutom får yrkeshögskolan ordna utbildning som innehåller delar av examina i form av öppen yrkeshögskoleundervisning eller i övrigt som fristående studier samt yrkesinriktade specialiseringsstudier och annan vuxenutbildning. En yrkeshögskola ska utfärda betyg över studier som slutförts vid yrkeshögskolan. Bestämmelser om betyg som utfärdas av en yrkeshögskola utfärdas genom förordning av statsrådet.

Studier som hör till en yrkeshögskoleexamen och högre yrkeshögskoleexamen och för vilka yrkeshögskolan beviljat den studerande tidsmässigt och innehållsmässigt begränsad studierätt kan bedrivas som öppna yrkeshögskolestudier eller som andra fristående studier.

Yrkeshögskolan får ordna sådan avgiftsfri utbildning för invandrare som syftar till att ge de studerande språkliga och andra färdigheter som behövs för yrkeshögskolestudier. Bestämmelser om utbildningens omfattning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Examina och grunderna för examina

Vid yrkeshögskolorna kan avläggas yrkeshögskoleexamina och högre yrkeshögskoleexamina. Yrkeshögskoleexamina är högskoleexamina och högre yrkeshögskoleexamina är högre högskoleexamina. Bestämmelser om examinas ställning i systemet för högskoleexamina utfärdas genom förordning av statsrådet.

Till en examen som har avlagts vid en yrkeshögskola fogas namnet på utbildningsområdet samt examensbenämningen och i fråga om yrkeshögskoleexamen vid behov förkortningen YH och i fråga om högre yrkeshögskoleexamen förkortningen högre YH.

I fråga om examina som avläggs vid yrkeshögskolorna, examensmål och studiernas struktur samt andra grunder för studierna föreskrivs vid behov genom förordning av statsrådet.

12 §

Undervisningens avgiftsfrihet

Den undervisning som leder till yrkeshögskoleexamen och högre yrkeshögskoleexamen och urvalsproven i anslutning till antagningen av studerande är avgiftsfria för de studerande.

Av andra sökande än de som söker till en utbildning som ges på finska eller svenska kan det krävas att de genomgår internationella avgiftsbelagda tester. Yrkeshögskolan kan ta ut avgifter för annan verksamhet än sådan som avses i 1 mom. Närmare bestämmelser om avgifter för offentligrättsliga prestationer utfärdas genom förordning av statsrådet med iakttagande av vad som i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) bestäms om självkostnadsvärdet för offentligrättsliga prestationer.

Om en avgift som avses i denna lag och som tas ut hos en studerande inte har betalats på förfallodagen, får årlig dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen enligt bestämmelserna i räntelagen (633/1982). Avgiften är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av sådana avgifter

finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

13 §

Uppdragsutbildning

En yrkeshögskola kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (*uppdagsutbildning*).

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart, eller för sådana personers familjemedlemmar. Uppdragsutbildning kan inte heller ordnas för personer som har EU-blåkort enligt utlänningslagen (301/2004), kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd eller EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta eller för sådana personers familjemedlemmar. I fråga om begreppet familjemedlem tillämpas definitionen i utlänningslagen. På studerande som deltar i uppdagsutbildning tillämpas 25—27, 33—40 och 57—61 § i denna lag.

Den undervisning som ges som uppdagsutbildning ska anknyta till den utbildningsuppgift som anges i tillståndet för yrkeshögskolan. Uppdragsutbildningen får inte inverka negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som yrkeshögskolan ger. Yrkeshögskolan ska för ordnandet av uppdagsutbildningen ta ut en avgift som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen.

14 §

Undervisningsplaner och studiernas längd

Yrkeshögskolan beslutar om undervisningsplanerna.

Studier som leder till en yrkeshögskoleexamen ska till sin längd motsvara heltidsstudier på minst tre och högst fyra läsår. Av särskilda skäl får en utbildning vara längre än så. Studier som leder till en högre yrkeshögskoleexamen ska till sin längd motsvara heltidsstudier på minst ett och högst ett och ett halvt läsår. Yrkeshögskolan ska ordna de studier som leder till en examen så att en heltidsstuderande kan slutföra dem inom nämnda tid.

4 kap.

Organisation

15 §

Yrkeshögskolans organ

Organ i en yrkeshögskola är styrelsen och en rektor, som är verkställande direktör. En yrkeshögskola ska dessutom ha minst en examensnämnd eller motsvarande organ.

En yrkeshögskola kan också ha andra organ enligt vad som bestäms i en instruktion.

16 §

Styrelsens uppgifter

Utöver de uppgifter som bestäms i aktiebolagslagen har styrelsen till uppgift att

1) besluta om centrala mål och en strategi för yrkeshögskolans verksamhet och ekonomi och om principer för styrningen av verksamheten och ekonomin,

2) besluta om yrkeshögskolans verksamhets- och ekonomiplan samt budget och upprätta bokslutet,

3) svara för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad,

4) svara för förvaltningen och användningen av yrkeshögskolans förmögenhet, om inte styrelsen har överfört behörighet till rektorn,

5) godkänna avtal som är viktiga eller principiella med avseende på yrkeshögskolans verk-

samhet och ekonomi och ge utlåtanden i principiellt viktiga frågor som gäller yrkeshögskolan,

6) på yrkeshögskolans vägnar godkänna det avtal enligt 42 § som ingås med undervisnings- och kulturministeriet,

7) välja rektor samt avsätta rektorn,

8) godkänna instruktioner och andra motsvarande föreskrifter som gäller den allmänna organiseringen och verksamheten samt besluta om yrkeshögskolans verksamhetsstruktur,

9) besluta om antalet studerande som antas till yrkeshögskolan.

Styrelsen har dessutom till uppgift att anställa den ledande personal som är direkt underställd rektorn, om den inte har överfört uppgiften till något annat av yrkeshögskolans organ.

Beslutanderätten i fråga om styrelsens uppgifter enligt 1 mom. kan inte överföras till att utövas av bolagsstämman. Bestämmelserna i 5 kap. 2 § 2 mom. i aktiebolagslagen om aktieägarnas rätt att fatta beslut i sådana ärenden där styrelsen har behörighet och i 6 kap. 7 § i den lagen om överföring av ärenden till bolagsstämman ska inte tillämpas i ett yrkeshögskoleaktiebolag.

17 §

Styrelsens sammansättning

Styrelsen för en yrkeshögskola har minst sju och högst nio ledamöter, som ska företräda mångsidig sakkunskap om samhällslivet och om yrkeshögskolans uppgifter. I styrelsen ska det också finnas ledamöter med praktisk erfarenhet och sakkunskap om arbets- och näringslivet. Rektor kan inte vara styrelseledamot.

Styrelsen ska ha två ledamöter från yrkeshögskolesamfundet, varav den ena ska företräda personalen och den andra de studerande. Den styrelseledamot som väljs ur personalen ska utses genom val. Närmare bestämmelser om valet av en styrelseledamot som företräder personalen meddelas i en instruktion och närmare bestämmelser om valet av en styrelseledamot som företräder studerandekåren meddelas i studerandekårens stadgar. Bolagsstämman ska fastställa valet.

18 §

Rektorns uppgifter och behörighetsvillkor

Utöver de uppgifter som bestäms för en verkställande direktör i aktiebolagslagen har rektorn till uppgift att

1) leda yrkeshögskolans verksamhet och besluta om sådana ärenden som gäller yrkeshögskolan i fråga om vilka det inte har föreskrivits eller bestämts att de ska skötas av något annat organ,

2) svara för att yrkeshögskolans uppgifter sköts ekonomiskt, effektivt och på ett resultatrikt sätt,

3) svara för beredningen, föredragningen och verkställigheten av ärenden som behandlas i styrelsen,

4) besluta om anställning och uppsägning av personal.

Rektorn kan överföra anställandet av personal eller något annat ärende som hör till rektorns behörighet för avgörande till något annat organ eller någon annan anställd vid yrkeshögskolan. Rektorn har rätt att närvara och yttra sig vid yrkeshögskolans alla organs sammanträden.

Den som väljs till rektor ska ha avlagt doktorexamen och ha den förmåga och yrkesskicklighet som behövs för att sköta rektorns uppgifter och i praktiken visad god ledarförmåga. En person som har avlagt högre högskoleexamen kan dock väljas till rektor om personen i övrigt anses vara speciellt meriterad för uppgiften. Av rektor fordras dessutom kunskaper i det undervisnings- och examensspråk som anges i tillståndet för yrkeshögskolan.

Beslutanderätten i fråga om rektorns uppgifter enligt 1 mom. kan inte överföras till att utövas av bolagsstämman. Bestämmelserna i 5 kap. 2 § 2 mom. i aktiebolagslagen om aktieägarnas rätt att fatta beslut i sådana ärenden där verkställande direktören har behörighet och i 6 kap. 7 § i den lagen om överföring av ärenden till bolagsstämman ska inte tillämpas i ett yrkeshögskoleaktiebolag.

19 §

Examensnämnd

För behandlingen av ärenden som gäller begäran om omprövning av studieprestationer kan det vid en yrkeshögskola finnas en eller flera examensnämnder eller andra motsvarande organ.

En examensnämnd eller ett motsvarande annat organ består av en ordförande och andra medlemmar vilka alla har en personlig suppleant. Ordföranden, medlemmarna samt deras personliga suppleanter förordnas av yrkeshögskolans styrelse.

Ordföranden och ordförandens suppleant ska vara överlärare eller lektor. De övriga medlemmarna i examensnämnden ska vara lärare vid yrkeshögskolan och minst en medlem ska vara studerande i utbildning som leder till examen.

20 §

Instruktioner och föreskrifter

Bestämmelser om ordnandet av en yrkeshögskolas verksamhet och förvaltning finns i en instruktion för yrkeshögskolan och i andra motsvarande interna föreskrifter för yrkeshögskolan.

21 §

Förvaltningsförfarande och offentlighet

På den verksamhet vid en yrkeshögskola och en studerandekår som inbegriper offentliga förvaltningsuppgifter ska förvaltningslagen (434/2003) tillämpas. Förvaltningslagens bestämmelser om jäv tillämpas dock i all verksamhet vid yrkeshögskolan. Bestämmelserna i 28 § 1 mom. 5 och 6 punkten i den lagen tillämpas på yrkeshögskolan och på i bokföringslagen (1336/1997) avsedda sammanslutningar som hör till den koncern som yrkeshögskolan bildar endast i sådana ärenden där yrkeshögskolans och sammanslutningens intressen strider mot varandra eller en opartisk behandling av ärendet kräver det.

På offentlighet i yrkeshögskolornas verksamhet och på offentlighet i den verksamhet som en yrkeshögskolas studerandekår bedriver enligt denna lag tillämpas vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs om offentligheten i de myndigheters verksamhet som avses i 4 § 1 mom. i den lagen.

5 kap.

Personalen och förvaltningsspråket

22 §

Undervisnings- och forskningspersonal samt behörighetsvillkor

Vid en yrkeshögskola finns överlärare, lektorer och annan undervisnings- och forskningspersonal.

Bestämmelser om behörighetsvillkoren och vid behov om uppgifterna för lärarna utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §

Straffrättsligt tjänste- och skadeståndsansvar

På personalen vid en yrkeshögskola och medlemmarna i en yrkeshögskolas organ tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

24 §

Yrkeshögskolans förvaltningsspråk

En yrkeshögskolas förvaltningsspråk är det undervisnings- och examensspråk som anges i tillståndet.

6 kap.

Studier vid en yrkeshögskola och de studerande

25 §

Behörighet för yrkeshögskolestudier

Till studier som leder till yrkeshögskoleexamen kan antas den som har avlagt eller fullgjort

1) gymnasiets lärokurs eller examen som avses i lagen om anordnande av studentexamen (672/2005),

2) yrkesinriktad grundexamen som omfattar minst tre år eller motsvarande tidigare studier,

3) sådan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller motsvarande tidigare examen som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), eller

4) utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för högskolestudier.

Till studier som leder till yrkeshögskoleexamen kan det antas också andra än i 1 mom. avsedda personer som yrkeshögskolan anser ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna.

Till studier som leder till högre yrkeshögskoleexamen kan antas den som har avlagt lämplig yrkeshögskoleexamen eller någon annan lämplig högskoleexamen och som efter avlagd examen har minst tre års arbetserfarenhet inom branschen i fråga. Den arbetserfarenhet som krävs ska vara förvärvad före ingången av den termin då utbildningen börjar. Inom hantverk och konstindustri, mediekultur och bildkonst, teater och dans samt inom musik kan det i stället för arbetserfarenhet fordras konstnärlig verksamhet av motsvarande omfattning. För personer som har avlagt examen på institutnivå eller examen inom yrkesutbildning på högre nivå och som senare avlagt högskoleexamen kan såsom arbetserfarenhet också godtas arbetserfarenhet inom branschen i fråga från tiden före högskoleexamen.

Till yrkespedagogisk lärarutbildning kan den antas som har en sådan utbildning och arbetserfarenhet som krävs för en lärarbefattning vid en

yrkeshögskola eller inom en yrkesinriktad utbildning.

26 §

Tillgänglighet och förutsättningar för antagning som studerande

En omständighet i anslutning till sökandens hälsotillstånd eller funktionsförmåga får inte vara ett hinder för antagning som studerande. Som studerande kan dock inte antas den som på grund av hälsotillstånd eller funktionsförmåga inte kan genomföra praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna, om kraven i 33 § på säkerhet vid studierna så förutsätter och om detta hinder inte kan undanröjas med rimliga åtgärder.

I fråga om studier som avses i 33 § ska som hinder för antagning som studerande också betraktas beslut om indragning av studierätten enligt 32 § i lagen om yrkesutbildning (630/1998), 11 § 9 punkten i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, 33 § i denna lag eller 43 a § i universitetslagen (558/2009), om omständigheter som har samband med skyddet för andras hälsa och säkerhet förutsätter det.

Yrkeshögskolan ska ge den som ansöker om att bli antagen som studerande information om vilka krav på hälsotillstånd och andra förutsättningar som hänför sig till studierna.

27 §

Tillgång till information vid antagning av studerande

Då det är fråga om studier som avses i 33 § ska den som ansöker om att bli antagen som studerande, på begäran av yrkeshögskolan lämna sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömning av antagning som studerande samt information om beslut om indragning av studierätten.

Yrkeshögskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att av en annan yrkeshögskola, ett universitet och en utbildningsanordnare få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indrag-

ning av den sökandes studierätt och grunderna för detta som förutsätts för antagningen som studerande.

28 §

Antagning av studerande och mottagande av studieplats

De studerande antas av yrkeshögskolan. De studerande antas för att avlägga yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen.

Vid antagning av studerande till studier som leder till yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen ordnas antagningen av studerande med en gemensam ansökan till högskolorna. Gemensam ansökan till högskolorna används dock inte vid antagning av studerande till annan utbildning än sådan som finansieras med stöd av denna lag eller vid antagning av överflyttande studerande. En yrkeshögskola kan dessutom fatta beslut om att den gemensamma ansökan inte omfattar utbildning på främmande språk samt sådan utbildning som riktas till en specifik målgrupp och i fråga om vilken yrkeshögskolan har bestämt de sökandes behörighet separat.

Yrkeshögskolan beslutar om grunderna för antagningen av studerande. De sökande får på grundval av olika utbildningsbakgrund delas in i grupper vid antagningen. Likvärdiga antagningsgrunder ska då tillämpas på alla sökande i samma grupp.

En del av de studieplatser som ansökan gäller får reserveras för personer som inte tidigare har avlagt högskoleexamen inom utbildningssystemet i Finland eller mottagit en studieplats i en utbildning som leder till högskoleexamen. Yrkeshögskolan ska därvid trygga ändamålsenliga ansökningsmöjligheter också för dem som avlagt högskoleexamen och tagit emot en studieplats. Yrkeshögskolan ska se till att möjligheterna för dessa olika grupper av sökande att få en studieplats inte blir oskäligt olika med tanke på jämställdheten mellan sökandena. Vid bedömning av skäligheten beaktas hur stor andel de sökande i olika persongrupper utgör av alla sökande, möjligheten att övergå till studier via andra

vägar än den gemensamma ansökan och andra omständigheter som kan jämföras med dessa.

Vid gemensam ansökan till högskolorna kan en sökande antas till endast ett ansökningsobjekt. Vid gemensam ansökan utnyttjas det antagningsregister som avses i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret (1058/1998). Närmare bestämmelser om förrättandet av gemensam ansökan och om de förfaranden som då tillämpas utfärdas genom förordning av statsrådet.

Den som har antagits som studerande ska inom den tid som anges i yrkeshögskolans antagningsmeddelande meddela yrkeshögskolan att han eller hon tar emot studieplatsen. I annat fall går studieplatsen förlorad. I det register för ansökan till högskolorna som avses i 1 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret ska yrkeshögskolan utan dröjsmål göra en anteckning om att studieplatsen har tagits emot.

29 §

Inskrivning

De som har antagits som studerande och meddelat att de tar emot sina studieplatser ska på det sätt som yrkeshögskolan bestämmer anmäla sig till yrkeshögskolan, varefter de antecknas som studerande. De studerande ska varje läsår anmäla sig som närvarande eller frånvarande, på det sätt som yrkeshögskolan bestämmer. De studerande kan av grundad anledning ändra sin anmälan under läsåret.

30 §

Studierätt

En studerande har rätt att genomföra de studier som leder till yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen enligt undervisningsplanen samt enligt de grunder som anges i yrkeshögskolans examensstadga.

En heltidsstuderande ska slutföra de studier som avses i 1 mom. inom en tid som är högst ett

år längre än deras omfattning. En studerande kan på basis av en frånvaroanmälan vara frånvarande under sammanlagt två läsår. Denna tid räknas inte in i maximistudietiden. När det gäller andra studerande bestäms i yrkeshögskolans examensstadga om grunderna för maximistudietiden för de studier som avses i 1 mom.

Yrkespedagogiska lärarutbildningsstudier ska slutföras inom en tid som är högst ett år längre än deras omfattning, om inte yrkeshögskolan av särskilda skäl beviljar en studerande undantag från detta. Lärarutbildningsstudier som är avsedda att genomföras på deltid ska slutföras på tre år.

31 §

Rätt till trygg studiemiljö

De studerande har rätt till en trygg studiemiljö.

Yrkeshögskolan kan godkänna en ordningsstadga eller utfärda andra ordningsbestämmelser som främjar den interna ordningen på yrkeshögskolan, ostörda studier samt tryggheten och trivseln i yrkeshögskolesamfundet.

I den ordningsstadga och andra ordningsbestämmelser som avses i 2 mom. kan det utfärdas sådana regler om de praktiska arrangemangen och ett korrekt uppförande som behövs för tryggheten och trivseln i yrkeshögskolesamfundet. Dessutom kan regler utfärdas om hur yrkeshögskolans egendom får hanteras samt om hur man får vistas och röra sig i yrkeshögskolans lokaler och på dess område.

32 §

Förlust av studierätten

En studerande som inte har anmält sig på det sätt som bestäms i 29 §, förlorar sin studierätt. Om en sådan studerande senare vill inleda sina studier eller fortsätta dem, ska han eller hon på nytt hos yrkeshögskolan ansöka om studierätt.

En studerande som inte har slutfört sina studier inom den tid som anges i 30 § 2 mom. förlorar sin studierätt, om inte yrkeshögskolan av

särskilda skäl beviljar den studerande extra tid för att slutföra studierna.

33 §

Indragning av studierätten

När studierna är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient- eller kundsäkerheten eller säkerheten i trafiken kan yrkeshögskolan dra in studierätten, om

1) den studerande genom att i sina studier upprepade gånger eller allvarligt äventyra någon annans hälsa eller säkerhet har visat sig vara uppenbart olämplig för praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna,

2) det är uppenbart att den studerande inte i fråga om hälsotillstånd och funktionsförmåga uppfyller förutsättningarna för antagning som studerande enligt 26 § 1 mom., eller

3) den studerande vid ansökan om att bli antagen som studerande har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som avses i 26 § 2 mom. och som kunde ha utgjort hinder för antagning som studerande.

När studierna eller studierelaterad praktik i väsentlig utsträckning förutsätter arbete med minderåriga, kan yrkeshögskolan dra in studierätten om det behövs i syfte att skydda minderåriga och om den studerande har dömts till straff för ett brott som avses i 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap., 21 kap. 1—3 eller 6 §, 31 kap. 2 § eller 50 kap. 1, 2, 3, 4 eller 4 a § i strafflagen (39/1889).

Innan studierätten dras in ska yrkeshögskolan i samråd med den studerande utreda den studerandes möjligheter att söka sig till någon annan utbildning. Den studerande kan med sitt samtycke överflyttas till sådan annan utbildning inom yrkeshögskolan i fråga om vilken den studerande uppfyller antagningsvillkoren.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de studier som omfattas av denna paragraf.

34 §

Information om indragning av studierätten

Om det finns grundad anledning att misstänka att en studerande har ett hinder i anslutning till hälsotillståndet eller funktionsförmågan enligt 33 § 1 mom. 2 punkten, kan den studerande åläggas att genomgå kontroller och undersökningar som utförs av en legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, om de är nödvändiga för att utreda den studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga. Yrkeshögskolan svarar för kostnaderna för kontroller och undersökningar som denna har bestämt att ska utföras.

Yrkeshögskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att för bedömning av studierätten få ett skriftligt utlåtande av en av yrkeshögskolan anvisad läkare med självständig rätt att utöva yrket, av vilket framgår att den studerande har genomgått kontroll eller undersökning för utrönande av hälsotillståndet, samt en på kontrollen eller undersökningen grundad bedömning av den studerandes funktionsförmåga med anledning av de krav på hälsotillståndet som studierna ställer.

Yrkeshögskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att av en annan yrkeshögskola, ett universitet och en utbildningsanordnare få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av den studerandes studierätt och grunderna för detta som förutsätts för bedömning av studierätten.

Den studerande ska för bedömning av studierätten enligt 33 § 2 mom. på begäran av yrkeshögskolan visa upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. i straffregisterlagen (770/1993), om den studerande under studierna eller studierelaterad praktik ges uppgifter som i väsentlig grad förutsätter arbete bland minderåriga.

Yrkeshögskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att av en annan yrkeshögskola få sådana nödvändiga uppgifter om pågående behandling av indragning av studierätten enligt 34 § som förutsätts för antagning som studerande, om den studerande har sökt till yrkeshögskolan som överflyttande studerande.

Yrkeshögskolan är trots sekretessbestämmelserna skyldig att ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sådana uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som ålagts verket och som gäller pågående behandling av indragning av studierätten enligt 33 § samt beslut om indragning av studierätten eller överföring till annan utbildning inklusive beslutsgrunderna.

35 §

Återställande av studierätt

Den som har fått sin studierätt indragen med stöd av 33 § 1 mom. 2 punkten kan hos yrkeshögskolan anhålla om återställande av studierätten. Studierätten ska återställas om den sökande visar att orsakerna till indragningen av studierätten inte längre föreligger. Den studerande ska lämna yrkeshögskolan utlåtanden om sitt hälsotillstånd. Beslut om återställande av studierätten fattas av yrkeshögskolans styrelse.

Yrkeshögskolan är trots sekretessbestämmelserna skyldig att till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården lämna de uppgifter om beslut om återställande av studierätten och grunderna för beslutet som är nödvändiga för att verket ska kunna sköta de uppgifter som föreskrivits för det.

36 §

Narkotikatest

Yrkeshögskolan kan ålägga en studerande att visa upp ett intyg över narkotikatest, om det finns grundad anledning att misstänka att den studerande är narkotikapåverkad av sådana ämnen som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten i narkotikalagen (373/2008) i studierelaterade praktiska uppgifter eller praktik eller att den studerande är narkotikaberoende. En ytterligare förutsättning är att testet är nödvändigt för att klarlägga den studerandes funktionsförmåga och att den studerande sköter uppgifter som kräver särskild noggrannhet, pålitlighet, självständig omdömesförmåga eller god reaktionsförmåga och där den

studerandes handlande under narkotikapåverkan eller narkotikaberoende

1) allvarligt äventyrar den studerandes eller någon annans liv eller hälsa,

2) allvarligt äventyrar säkerheten i trafiken,

3) allvarligt äventyrar skyddet eller integriteten i fråga om uppgifter som skyddas av sekretessbestämmelserna, eller

4) väsentligt ökar risken för olaga handel med och spridning av narkotika som är i yrkeshögskolans eller i dess huvudmans eller i en praktikplats besittning.

Med intyg över narkotikatest avses ett intyg som utfärdats av en av yrkeshögskolan anvisad legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, av vilket framgår att den studerande har genomgått test för utvärdering av användning av narkotika som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten i narkotikalagen, samt en på testet grundad utredning om huruvida den studerande har använt narkotika för andra än medicinska ändamål så att den studerandes funktionsförmåga är nedsatt. Intyget ska visas upp inom en rimlig tid som utsätts av yrkeshögskolan.

Om avsikten är att kräva intyg över narkotikatest enligt denna paragraf av en studerande, ska yrkeshögskolan ha skriftliga instruktioner som har gjorts upp i samarbete med aktörer inom studerandevården i syfte att förebygga användningen av rusmedel och för att ingripa i missbruksproblem bland de studerande.

Yrkeshögskolan svarar för kostnaderna för intyg över narkotikatest som avses i denna paragraf.

På narkotikatestning av studerande tillämpas i övrigt vad som i 19 § i lagen om företagshälsovård (1383/2001) föreskrivs om testning av arbetstagare.

37 §

Bedömning av studieprestationer och tillgodoräknande av studier

En studerande har rätt att få veta hur bedömningsgrunderna har tillämpats på hans eller hennes studieprestation. Den studerande ska ges tillfälle att ta del av en skriftlig eller på annat sätt

bevarad studieprestation när den har bedömts. Skriftliga och på annat sätt bevarade studieprestationer ska förvaras minst sex månader räknat från den tidpunkt då resultatet offentliggjordes.

En studerande får vid avläggande av examen enligt vad yrkeshögskolan beslutar räkna sig till godo studier som han eller hon har genomfört vid en annan inhemsk eller utländsk högskola eller vid någon annan läroanstalt samt ersätta studier som hör till examen med andra studier på samma nivå. En studerande får enligt vad yrkeshögskolan beslutar räkna sig till godo studier samt ersätta studier som hör till examen också genom kunskaper som visats på annat sätt.

38 §

Disciplin

En studerande kan ges en skriftlig varning om han eller hon

- 1) stör undervisningen,
- 2) beter sig våldsamt eller hotfullt,
- 3) gör sig skyldig till fusk eller i övrigt bryter mot ordningen vid yrkeshögskolan,
- 4) vägrar att visa upp intyg över narkotikatest enligt 36 §, eller
- 5) enligt en utredning som avses i 36 § har använt narkotika för andra än medicinska ändamål så att hans eller hennes funktionsförmåga är nedsatt.

Om handlingen eller försummelsen är allvarlig eller om den studerande fortsätter att uppföra sig olämpligt på det sätt som avses i 1 mom. efter en skriftlig varning, kan den studerande avstängas från yrkeshögskolan för viss tid, högst ett år.

En studerande som stör undervisningen, beter sig våldsamt eller hotfullt eller äventyrar någon annans hälsa eller säkerhet kan bli tillsagd att lämna det rum där undervisningen ges eller en tillställning som arrangeras av yrkeshögskolan. En studerande kan förvägras rätt att delta i undervisningen för högst tre arbetsdagar, om det föreligger en risk för att säkerheten för en annan

studerande eller person som arbetar vid yrkeshögskolan eller i ett annat undervisningsutrymme äventyras av elevens våldsamma eller hotfulla beteende eller om undervisningen eller därtill hörande verksamhet försvåras orimligt mycket på grund av den studerandes störande uppförande.

Om en studerande vägrar att genomgå kontroller och undersökningar enligt 34 § 1 mom. för konstaterande av hälsotillståndet, kan den studerande avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på dem. En studerande som vägrar att visa upp ett straffregisterutdrag enligt 34 § 4 mom. kan avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på att visa upp det.

39 §

Förfarandet i ärenden som gäller indragning av studierätten samt i disciplinärenden

Beslut om indragning av studierätten fattas av yrkeshögskolans styrelse. Innan beslut om indragning av studierätten fattas ska behövlig utredning om ärendet skaffas samt den studerande ges tillfälle att bli hörd i frågan.

Beslut om skriftlig varning till en studerande fattas av yrkeshögskolans rektor och om avstängning av en studerande för viss tid av yrkeshögskolans styrelse. Innan ett ärende avgörs ska den handling eller försummelse som är orsaken till disciplinstraffet specificeras, behövlig utredning skaffas samt den studerande ges tillfälle att bli hörd i frågan.

Rektorn, en lärare och en praktikhandledare kan i fall som avses i 38 § 3 mom. handla samfällt eller var för sig, och åtgärderna ska registreras. Beslut som avses i 38 § 4 mom. ska fattas av styrelsen.

Samtidigt som beslut fattas om indragning av studierätten, avstängning för viss tid eller avhållande från studier ska det beslutas om verkställighet innan beslutet har vunnit laga kraft och om verkställighetstidpunkten.

40 §

Behandling av känsliga uppgifter

Uppgifter enligt 27 och 34—36 § om hälso-tillståndet hos en studerande eller den som ansöker om att bli antagen som studerande får behandlas endast av dem som bereder eller fattar beslut om antagningen av studerande, indragning eller återställande av studierätten eller disciplinåtgärder eller ger utlåtanden i sådana frågor.

Uppgifter om en studerandes straffregisterutdrag enligt 33 § 2 mom. får behandlas endast av dem som bereder eller fattar beslut om indragning av studierätten.

Yrkeshögskolan ska definiera de uppgifter som innebär behandling av känsliga uppgifter.

Yrkeshögskolan ska förvara känsliga uppgifter separat från övriga personuppgifter. De känsliga uppgifterna ska avföras ur registret omedelbart när det inte längre föreligger någon grund för att bevara dem för de lagstadgade uppgifterna, dock senast fyra år från det att uppgifterna fördes in i registret.

På behandlingen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999), om inte något annat bestäms i denna lag.

41 §

Studerandekåren

Vid en yrkeshögskola finns en studerandekår. Studerandena i utbildning som leder till examen kan höra till studerandekåren. Den kan också godkänna andra studerande vid yrkeshögskolan som medlemmar. Studerandekårens syfte är att vara en förenande länk för sina medlemmar samt främja deras samhällseliga, sociala, intellektuella och studierelaterade ambitioner och strävanden i anknytning till de studerandes roll i samhället. Studerandekåren har till uppgift att för sin del förbereda de studerande för ett aktivt, med-

vetet och kritiskt medborgarskap. Till studerandekårens särskilda uppgifter hör att

1) utse de studerandes företrädare i de organ vid yrkeshögskolan som avses i 4 kap.,

2) utse de studerandes företrädare i yrkeshögskolans studiestödsnämnd, som det föreskrivs om i 9 § i lagen om studiestöd (65/1994), samt

3) vid behov delta i tillhandahållandet av den studerandevård som det bestäms om i 17 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och i fullgörandet av de uppgifter i anknytning till primärvården för studerande som det föreskrivs om i 13 kap. 11—14 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004).

Utgifterna för verksamhet som är förenlig med studerandekårens syfte och uppgifter betalas med intäkter av studerandekårens egendom och dess verksamhet samt med medlemsavgifter som studerandekåren har rätt att påföra medlemmarna.

Yrkeshögskolans studerandekår har självstyrelse. För studerandekårens förvaltning finns fullmäktige och en styrelse. Närmare bestämmelser om studerandekårens förvaltning finns i studerandekårens stadgar som fastställs av rektorn. Studerandekårens språk är det undervisnings- och examensspråk som anges i tillståndet för yrkeshögskolan.

Om inte något annat följer av denna lag tillämpas föreningslagen (503/1989) på studerandekårens verksamhet.

Omprövning av ett beslut som en studerandekår har fattat i ett förvaltningsärende får begäras hos det organ som har fattat beslutet. Bestämmelser om hur man begär omprövning finns i förvaltningslagen. I ett beslut med anledning av begäran om omprövning får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). I förvaltningsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

En medlem i en studerandekår anses ha fått del av ett beslut när beslutet har lagts fram offentligt.

7 kap.

Styrning och finansiering av yrkeshögskolorna

42 §

Målsättning

Undervisnings- och kulturministeriet och varje yrkeshögskola avtalar för ett visst antal år åt gången om de kvantitativa och kvalitativa mål för yrkeshögskolans verksamhet som är av central betydelse med tanke på utbildnings-, forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten och om uppföljningen och utvärderingen av hur dessa mål nås. Styrelseordföranden och rektorn undertecknar avtalet på yrkeshögskolans vägnar.

Om de olika yrkeshögskolornas kvantitativa mål inte kan samordnas på ett riksomfattande eller regionalt plan får undervisnings- och kulturministeriet besluta om de kvantitativa och kvalitativa målen för en enskild yrkeshögskola efter att ha hört den berörda yrkeshögskolan.

Yrkeshögskolans möjligheter att förverkliga sina målsättningar på finska eller svenska ska tryggas.

43 §

Grunderna för fastställande av den statliga finansieringen

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar yrkeshögskolorna finansiering för de uppgifter som det föreskrivs om i denna lag inom ramen för ett anslag i statsbudgeten.

Det i 1 mom. avsedda anslag i budgeten som anvisats för yrkeshögskolorna det föregående året höjs med undantag av poster av engångsnatur så att det motsvarar den årliga höjningen av kostnadsnivån enligt yrkeshögskoleindexet. Indexet består av det allmänna förtjänstnivåindexet, konsumentprisindexet och partiprisindexet.

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar yrkeshögskolorna basfinansiering på kalkylerade

de grunder med beaktande av verksamhetens kvalitet, genomslagskraft och omfattning samt på basis av övriga utbildningspolitiska och forsknings- och utvecklingspolitiska mål.

Yrkeshögskolorna ersätts för den andel som den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet utgör av de kostnader som yrkeshögskolorna orsakas. Ersättningen ska basera sig på uppgifterna från det senast fastställda bokslutet.

Undervisnings- och kulturministeriet kan vid beviljandet av finansiering ställa villkor och begränsningar för hur finansieringen används.

Närmare bestämmelser om uträkningen av det yrkeshögskoleindex och beaktandet av den höjning av kostnadsnivån som avses i 2 mom. samt om kalkyleringen och den interna fördelningen av de finansieringsgrunder som avses i 3 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet föreskrivs det om de beräkningskriterier som ligger till grund för den finansiering som beviljas på kalkylerade grunder.

44 §

Finansieringen av yrkeshögskolornas gemensamma utgifter

Undervisnings- och kulturministeriet kan inom ramen för ett anslag i statsbudgeten finansiera funktioner som är gemensamma för samtliga yrkeshögskolor.

45 §

Uppföljning och rapportering

Yrkeshögskolorna ska ge undervisnings- och kulturministeriet de uppgifter som ministeriet behöver för utvärdering, utveckling, statistikföring och övrig uppföljning och styrning av utbildning och forskning på det sätt som ministeriet bestämmer.

46 §

Utbetalning

De medel som beviljas för finansieringen av verksamheten betalas till yrkeshögskolorna i jämnstora poster den tredje bankdagen varje månad.

47 §

Avbrott i utbetalningen

Undervisnings- och kulturministeriet kan bestämma om avbrott i utbetalningen av den finansiering som avses i denna lag, om

1) det är uppenbart att mottagaren inte längre ordnar sådan verksamhet som finansieringen grundar sig på, eller mottagaren i väsentlig omfattning handlar i strid med bestämmelserna i denna lag, eller

2) de grunder enligt vilka finansieringen har beviljats för ett visst ändamål har förändrats väsentligt eller har varit felaktiga.

48 §

Återbetalning av utbetald finansiering

En yrkeshögskola ska utan dröjsmål återbetala finansiering som utbetalats felaktigt, till ett för stort belopp eller uppenbart grundlöst. Yrkeshögskolan ska också återbetala den andel av finansieringen som inte kan användas så som överenskommits.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte skillnaden mellan den finansiering som beviljats för verksamheten enligt en kalkylerad grund och de faktiska kostnaderna.

49 §

Återkrav

Undervisnings- och kulturministeriet ska bestämma om återkrav av utbetald finansiering, om yrkeshögskolan har

1) underlåtit att återbetala finansiering som enligt 48 § ska återbetalas,

2) i väsentlig omfattning använt finansieringen för annat ändamål än det som finansieringen beviljades för,

3) lämnat undervisnings- och kulturministeriet felaktiga eller vilseledande uppgifter om någon omständighet som har varit ägnad att väsentligt inverka på beviljandet av finansieringen, dess belopp eller villkor, eller hemlighållit en sådan omständighet, eller

4) i övrigt på ett med 1—3 punkten jämförbart sätt väsentligt brutit mot bestämmelserna om användning av finansieringen eller villkoren i beslutet om finansiering.

Undervisnings- och kulturministeriet ska fatta beslut om återkrav inom två år från det att ministeriet har fått kännedom om en omständighet med stöd av vilken utbetalningen av finansieringen kan avbrytas eller upphöra eller finansieringen återkrävas. Ett beslut om återkrav ska dock fattas senast fem år efter det att finansieringen utbetalades.

50 §

Ränta och dröjsmålsränta

Yrkeshögskolan ska från och med finansieringens utbetalningsdag på belopp som ska återbetalas eller återkrävs betala årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen ökad med tre procentenheter.

Om ett belopp som återkrävs inte betalas senast den förfallodag som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer ska en årlig dröjsmålsränta betalas på beloppet enligt den räntesats som avses i 4 § i räntelagen.

51 §

Kvittning

Ett belopp som ska återbetalas eller återkrävas kan jämte ränta drivas in så att det dras av från finansiering enligt denna lag som betalas senare till yrkeshögskolan.

52 §

Sökande av ändring i beslut om finansiering

I undervisnings- och kulturministeriets beslut om finansiering, beslut enligt 47 § om avbrytande av utbetalning av finansiering, beslut enligt 49 § om återkrav och beslut enligt 51 § om kvittning får rättelse och ändring sökas i enlighet med vad som föreskrivs i 34 § i statsunderstödslagen (688/2001).

53 §

Verkställighet

Ett beslut får verkställas trots att ändring söks, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat. Ett beslut om återkrav enligt 49 § som fattats med anledning av begäran om omprövning är direkt utsökbart. Bestämmelser om indrivning finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

8 kap.

Yrkeshögskolans ekonomi

54 §

Bokföring och räkenskapsperiod

Yrkeshögskolans räkenskapsperiod enligt bokföringslagen är ett kalenderår.

Närmare bestämmelser om scheman för resultaträkningen och balansräkningen i fråga om yrkeshögskolor får utfärdas genom förordning av statsrådet.

55 §

Uppgifter om affärsverksamhet

Om en yrkeshögskola bedriver affärsverksamhet på annat sätt än i form av en separat bokföringsskyldig enhet, ska uppgifterna om resultaten i fråga om denna affärsverksamhet presenteras separat i noterna till bokslutet i form av en resultaträkning.

56 §

Bokslutets offentlighet

En yrkeshögskolas och en yrkeshögskolekoncerns fastställda bokslut med noter och verksamhetsberättelse är offentliga handlingar.

9 kap.

Sökande av ändring

57 §

Omprövningsförfarande

Den som har ansökt om att bli antagen som studerande får hos yrkeshögskolans organ begära omprövning av antagningsbeslutet inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. När resultaten av antagningen offentliggörs ska de sökande informeras om hur de kan få veta på vilket sätt de grunder som följts vid antagningen har tillämpats på dem och hur omprövning av antagningen kan begäras. Resultatet av antagningen får inte med anledning av begäran om omprövning ändras till nackdel för den som har antagits som studerande.

En studerande får hos det organ som yrkeshögskolan har förordnat begära omprövning av ett beslut enligt 32 § som gäller förlust av studierätten inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

En studerande som är missnöjd med bedömningen av sina studieprestationer eller med tillgodoräknandet av studier som han eller hon fullgjort annanstans eller kunskaper som visats på annat sätt får begära omprövning muntligen eller skriftligen. I fråga om bedömningen av studieprestationer ska omprövning begäras hos den lärare som utfört bedömningen och i fråga om tillgodoräknande ska omprövning begäras hos den som fattat beslutet om tillgodoräknande. En omprövningsbegäran som gäller bedömningen av en studieprestation ska framställas inom 14 dagar från den tidpunkt då den studerande har haft tillfälle att ta del av bedömningsresultaten och av tillämpningen av bedömningsgrunderna. En omprövningsbegäran som gäller tillgodoräk-

nande ska framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. Den som är missnöjd med ett beslut som har fattats med anledning av en i detta moment avsedd omprövningsbegäran får begära omprövning hos examensnämnden eller ett annat organ som har förordnats för denna uppgift inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

Bestämmelser om hur man begär omprövning finns i förvaltningslagen.

58 §

Sökande av ändring i beslut av en yrkeshögskola

Ändring i ett beslut som gäller indragning av studierätten enligt 33 § eller återställande av studierätten enligt 35 § får sökas genom besvär hos rättsskyddsnämnden för studerande inom 14 dagar från delfåendet av beslutet, på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av rättsskyddsnämnden för studerande finns i lagen om rättsskyddsnämnden för studerande (956/2011).

Ändring i ett annat beslut som en yrkeshögskola har fattat i ett förvaltningsärende får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets yrkeshögskolans huvudsakliga verksamhetsställe är beläget, i enlighet med bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat bestäms någon annanstans i lag.

Besvär över beslut som gäller indragning av studierätten eller återställande av studierätten samt varning, avstängning för viss tid och avhållande från studier enligt 38 § ska behandlas skyndsamt.

59 §

Verkställighet av beslut om indragning av studierätten samt om disciplinära åtgärder

Ett beslut om indragning av studierätten, avstängning av en studerande för viss tid eller avhållande från studier kan verkställas även om det har överklagats, om besvärsmyndigheten inte beslutar något annat.

60 §

Besvärsförbud

I ett beslut av en yrkeshögskola får ändring inte sökas genom besvär, om det gäller

1) val av yrkeshögskolans organ som förrättats av styrelsen eller rektorn eller av ett organ som bestäms i en instruktion,

2) en instruktion eller någon annan allmän föreskrift,

3) en undervisningsplan eller någon annan föreskrift som gäller ordnandet av undervisningen,

4) stipendier eller understöd.

Ändring får inte sökas genom besvär när ett beslut som har fattats vid omprövningsförfarande gäller bedömning av studieprestation eller tillgodoräknande.

I ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller antagning av studerande enligt 28 §, förlust av studierätten enligt 32 § eller disciplinära åtgärder enligt 38 § får ändring inte sökas genom besvär.

61 §

Besvärstillstånd

Om inte något annat bestäms någon annanstans i lag får förvaltningsdomstolens beslut överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

10 kap.

Särskilda bestämmelser

62 §

Utvärdering av kvaliteten

En yrkeshögskola ska ansvara för kvaliteten och den fortlöpande utvecklingen av den utbildning och övriga verksamhet som yrkeshögskolan ordnar. Yrkeshögskolan ska utvärdera sin utbildning och övriga verksamhet och bedöma hur verkningsfulla de är. Yrkeshögskolan ska också regelbundet delta i extern utvärdering av verk-

samheten och kvalitetssystemen och publicera resultaten av utvärdering som den har ordnat.

Bestämmelser om Nationella centret för utbildningsutvärdering finns i lagen om Nationella centret för utbildningsutvärdering (1295/2013).

63 §

Utvecklingsplan för utbildning och forskning

Statsrådet godkänner för ett visst antal år åt gången en utvecklingsplan för utbildning och forskning, som anger yrkeshögskolornas allmänna utvecklingsmål. Närmare bestämmelser om planen utfärdas genom förordning av statsrådet.

64 §

Samarbete mellan yrkeshögskolorna

I syfte att samordna verksamheten i yrkeshögskolorna eller för att främja gemensamma projekt, gemensamt forsknings- och utvecklingsarbete eller annan samverkan kan yrkeshögskolorna komma överens om att ha gemensamma utbildnings- och forskningsenheter.

Som stöd för skötseln av sina lagstadgade uppgifter kan en yrkeshögskola ha gemensamma enheter tillsammans med universitet, forskningsinstitut eller andra offentliga eller privata sammanslutningar eller stiftelser.

65 §

Rätt att få information

När en yrkeshögskola sköter sina uppgifter har den rätt att av statliga och kommunala myndigheter få sådana statistiska uppgifter och andra motsvarande uppgifter som den behöver för att planera och organisera utbildningen.

Yrkeshögskolan ska på begäran till undervisnings- och kulturministeriet sända de uppgifter som ministeriet behöver för utvärdering, utveckling, statistikföring och uppföljning av utbildningen.

Den som har information om de studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga och som är

nödvändig för skötseln av uppgifter, har trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut den till

1) rektorn för yrkeshögskolan och den som ansvarar för säkerheten vid yrkeshögskolan, för att garantera en trygg studiemiljö,

2) de som ansvarar för studiehandledning, för att kunna anvisa till andra studier eller stödtjänster,

3) de som ansvarar för studerandehälsövården, för att trygga de studerandes hälsa och säkerhet och för att i förekommande fall anvisa till stödåtgärder,

4) de som ansvarar för praktik, för att garantera säkerheten för de studerande samt personalen och kunderna på praktikplatsen,

5) polisen och den företrädare för yrkeshögskolan som har det primära ansvaret för att utreda ett hot mot säkerheten, för att bedöma ett direkt hot mot säkerheten eller om en studerande vid bedömning av hälsotillståndet konstateras utgöra en fara för andras säkerhet.

66 §

Beredskapsplaner

Yrkeshögskolorna ska genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt med andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också vid undantagsförhållanden samt störningar och exceptionella situationer. Yrkeshögskolorna ska på begäran skicka beredskapsplanerna och lägesrapporterna över störningar och exceptionella situationer till undervisnings- och kulturministeriet.

Beredskapen övervakas av undervisnings- och kulturministeriet. Om det konstateras brister i beredskapen, kan ministeriet bestämma att bristerna ska avhjälpas.

67 §

Samordning av den svenskspråkiga högskoleutbildningen

Bestämmelser om den delegation som har till uppgift att samordna och utveckla den svensk-

språkiga högskoleutbildningen finns i 92 § i universitetslagen.

68 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs yrkeshögskolelagen (351/2003), nedan *den gamla yrkeshögskolelagen*.

Möjligheten enligt 28 § 4 mom. att reservera en del av nybörjarplatserna för sökande som inte tidigare har avlagt högskoleexamen inom utbildningssystemet i Finland eller mottagit en studieplats i en utbildning som leder till högskoleexamen tillämpas på sökande som har tagit emot en studieplats i en utbildning som börjat våren 2014 eller tidigare, men som inte har avlagt högskoleexamen.

Bestämmelserna i 33 § 2 mom. tillämpas på studerande som har inlett sina studier efter den 31 december 2011.

Tillstånd som är giltiga när denna lag träder i kraft upphör att vara giltiga vid ikraftträdandet.

Tillståndet för en huvudman för en yrkeshögskola som drivs i aktiebolagsform överförs och blir ett tillstånd för aktiebolag enligt denna lag från och med den 1 januari 2015. Om huvudmannen inte senast vid den tidpunkt som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer har tillställt ministeriet en bolagsordning och ett aktieägaravtal enligt denna lag, ska det tillstånd som överförs beviljas som ett tillfälligt tillstånd så att bolagsordningen och aktieägaravtalet kan bringas i överensstämmelse med denna lag eller en tidsfrist för korrigering av bristerna utsätts i ett tillstånd som gäller tills vidare.

Andra huvudmannformer än aktiebolag ska ansöka om det tillstånd för yrkeshögskoleverksamhet som beviljas aktiebolag.

Statsrådet kan bevilja ett tillfälligt tillstånd för en samkommun som vid ikraftträdandet av denna lag har tillstånd enligt den gamla yrkeshögskolelagen och som inte enligt 7 § i denna

lag beviljas tillstånd. Ett tillfälligt tillstånd kan beviljas, om det behövs för att trygga ställningen för dem som inlett sina studier före denna lags ikraftträdande, för omorganisering av yrkeshögskoleverksamheten eller av något annat särskilt skäl. Ett tillfälligt tillstånd kan gälla högst till den 31 december 2016. Om en sådan huvudman som bedriver verksamheten i annan form än aktiebolagsform och som har ansökt om det tillstånd som beviljas aktiebolag inte senast vid den tidpunkt som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer har tillställt ministeriet en bolagsordning och ett aktieägaravtal enligt denna lag, ska tillståndet beviljas som ett tillfälligt tillstånd så att bolagsordningen och aktieägaravtalet kan bringas i överensstämmelse med denna lag eller en tidsfrist för korrigering av bristerna utsätts i ett tillstånd som gäller tills vidare.

Oberoende av vad som någon annanstans föreskrivs om avgifter för tillstånd, tas det inte ut någon avgift hos den som ansöker om ett tillstånd som med stöd av denna lag beviljas så att det börjar gälla när denna lag träder i kraft.

En yrkeshögskola som ansöker om tillstånd och en yrkeshögskola som ansöker om överföring av tillstånd ska se till att den kan organisera sig och i sin helhet inleda sin verksamhet som en yrkeshögskola enligt denna lag den 1 januari 2015.

Trots bestämmelserna i 43 § beaktas under övergångsperioden 2015—2016, genom finansieringsposter som kalkyleras särskilt för varje yrkeshögskola, de begränsningar som gällde antalet studerande och priserna per enhet enligt finansieringssystemet för 2014.

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar åren 2015 och 2016 på ansökan yrkeshögskolorna finansiering för att täcka den mervärdesskatt som avses i 30 § i mervärdesskattelagen.

Undervisnings- och kulturministeriet kompenserar år 2016 på ansökan och som en engångsbetalning de höjningar av priserna per enhet som yrkeshögskolorna har haft rätt till med stöd av 32 § 2 mom. i lagen om finansiering av

undervisnings- och kulturverksamhet
(1705/2009).

Lag

om ändring av 49 § i universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i universitetslagen (558/2009) 49 § 4 mom., sådant det lyder i lag 954/2011, som följer:

49 §	anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet utgör av de kostnader som universiteten orsakas. Ersättningen justeras årligen utifrån beloppet av det senaste mervärdesskatteintaget för varje universitet.
<i>Grunderna för fastställande av den statliga finansieringen</i>	
----- Universiteten ersätts för den andel som den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i	----- Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 7 november 2014
